

ОБГРУНТУВАННЯ

Частиною першою статті 57 Закону України «Про електронні комунікації» (далі – Закон) визначено перелік заходів, які приймає регуляторний орган з метою сприяння ефективній конкуренції та уникнення її спотворення, серед яких, зокрема «відмова у наданні нових прав на користування радіочастотним спектром (у видачі ліцензії чи здійсненні присвоєння радіочастот) або визначення умов ліцензій для нових прав користування радіочастотним спектром, у разі якщо це необхідно для уникнення спотворення конкуренції внаслідок накопичення прав користування радіочастотним спектром».

Положення статті 57 Закону гармонізовані зі статтями 52, 55 Європейського кодексу електронних комунікацій (далі – Кодекс ЕК), запровадженого Директивою Європейського Парламенту і Ради (ЄС) 2018/1972 від 11 грудня 2018 року.

Так, згідно із статтею 52 Кодексу ЕК національні регуляторні органи повинні сприяти ефективній конкуренції та уникати викривлення конкуренції і можуть вживати належних заходів, зокрема таких, як відмова у наданні нових прав користування радіочастотним спектром або включення умов при наданні нових прав користування радіочастотним спектром.

Відповідно до статті 55 Кодексу ЕК, якщо держава-член приходить до висновку, що кількість прав користування має бути обмежена, вона повинна чітко визначити і обґрунтувати цілі, які переслідуються через проведення конкурсних процедур або порівняльної процедури відбору згідно з цією статтею, і, де це можливо, представити їх у кількісній формі, надаючи належну увагу необхідності виконання національних цілей внутрішнього ринку.

Одним з основних чинників для встановлення показників накопичення смуг радіочастот має бути кількість національних операторів, яка уже існує в країні та використовує ексклюзивний спектр радіочастот для розвитку мереж рухомого (мобільного) зв'язку та позиція національного регулятора щодо достатньої кількості існуючих операторів чи необхідності залучення додаткового нового учасника ринку. Як правило, три оператори вважаються такими, що забезпечують достатню конкуренцію.

Апаратом НКЕК було проведено вивчення досвіду регуляторних органів країн Європейського Союзу щодо визначення показників накопичення смуг радіочастот, що застосовуються до різних діапазонів радіочастот. За результатами отриманих даних, а також базуючись на кількості спектра у кожному з діапазонів радіочастот, доступного в Україні, та кількості операторів було визначено показники накопичення спектра, який призначений для ексклюзивного користування (Л01) для радіотехнологій

рухомого (мобільного) зв'язку у різних діапазонах радіочастот або для групи діапазонів (близьких за своїми властивостями).

Для розрахунку використана інформація щодо наявного та запланованого спектра в зайнятих та перспективних для використання діапазонах частот згідно із планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 19.12.2023 № 1340. При розробці пропозицій щодо можливої концентрації спектра враховано вже наявний спектр у кожного оператора. Ці фактори взято за основу розрахунку допустимої концентрації спектра. В стовбці «максимальна загальна ширина смуги радіочастот в регіоні» вказано максимально допустиму смугу радіочастот для одного оператора з врахуванням технологічного аспекту (парна або непарна смуга). Допустимий показник накопичення спектра в абсолютних одиницях наведено в стовбці «показник накопичення смуг радіочастот (загальна кількість спектра)». У відносних одиницях цей показник коливається від 30 до 55 відсотків в залежності від наявного спектра у операторів, доступної ширини смуги та застосовуваних радіотехнологій.

Розподіл за такими відсотковими порогами спектра на одного оператора сприятиме ефективному та конкурентоспроможному середовищу під час можливих конкурсів на отримання спектра для впровадження радіотехнологій нових поколінь, унеможливить спотворення конкуренції при наданні послуг населенню за рахунок недопущення зменшення кількості операторів зв'язку.

Під «доступною або запланованою кількістю спектра в діапазоні» слід розуміти сумарну кількість спектра в конкретному діапазоні радіочастот відповідно до смуг радіочастот, визначених планом розподілу і користування радіочастотним спектром в Україні, виданого в користування операторам та/або запланованого для використання у близькій перспективі.

Під «показником накопичення смуг радіочастот» слід розуміти загальну максимальну кількість спектра, право на користування яким оператор може мати в конкретному діапазоні або групі діапазонів радіочастот. Означені показники є інструментом забезпечення ефективної конкуренції та запобігання її спотворенню. Вони враховуватимуться НКЕК при здійсненні заходів відповідно до частини першої статті 57 Закону та при наданні ліцензій на користування радіочастотним спектром із застосуванням процедур аукціону або конкурсу.

Довідково:

Діапазон радіочастот	Загальна кількість спектра в користуванні оператора відповідно до ліцензій, МГц		
	ПрАТ «Київстар»	ПрАТ «ВФ Україна»	ТОВ «лайфселл»
700 МГц	0	0	0
800 МГц	0	0	0
900 МГц	23,83	15,84	12,06
1800 МГц	70	50	30
2100 МГц	30	30	30
2300 МГц	0	0	0
2600 МГц FDD	30	20	30
2600 МГц TDD	0	0	0
3400 МГц	0	0	0
26 ГГц	0	0	0
Орієнтовна кількість активних ідент. карток в мережі	24,1 млн	15,2 млн	8,6 млн

Директор Департаменту
радіочастотного спектра

Ірина ЧЕРНЯВСЬКА